

Bakgrund

Tynningö är en av de större öarna inom Vaxholms stad. Från att ha varit en skärgårdsö med jordbruk och fiske som huvudnäringar har den under det senaste århundradet nyttiggjorts för en omfattande fritidsbebyggelse. F.n. sker dock praktiskt taget ingen nyexploatering men väl en övergång från fritids- till permanentboende.

På Tynningö finns ett flertal föreningar som verkar dels övergripande, dels lokalt. De föreningar som verkar övergripande har bildat en samverkansgrupp – Föreningsrådet – som är ett informellt organ för sammanhållande och policyskapande verksamhet. Detta dokument utarbetades ursprungligen under år 2002 av en arbetsgrupp inom Föreningsrådet för att utgöra ett samlat underlag åt Vaxholms stad vid dess arbete vid framtagandet av en ny översiktsplan. Arbetet inom staden har fördröjts med avses nu att påbörjas efter innevarande sommar. För att ha ett så aktuellt underlag som möjligt har vi därför ombetts att göra ev. revideringar på vårt ursprungliga förslag. Detta arbete som utförts under hösten 2004 föreligger nu klart.

I Föreningsrådet ingår: Tynningö/Ramsö Byalag, (TRB), Tynningö Gård Ekonomisk Förening, (TGEF), Tynningöfärjan Ekonomisk Förening, (TEF), Tynningö Idrottsförening, (TIF) samt flertalet vägsamfälligheter.

1. Befolkningsutveckling

Antalet bofasta personer på Tynningö var år 2000 349 st. Av dessa var c:a 10 % småbarn, c:a 20 barn i skolåldern, c:a 6 % över 64 år och resterande 64 % personer i arbetsför ålder. Årligen inflyttar c:a 10 familjer till Tynningö av varierande kategorier. Takten på befolkningsutvecklingen är dock beroende av hur infrastrukturen på ön kommer att förändras. Detta är en process som är sammanfatt av ett flertal, mer eller mindre påverkbara komponenter. I Det följande vill vi utveckla dessa.

2. Arbetsplatsområden – företagsetablering

Tynningös sekelskiftes- och friidsboendekaraktär från förra århundradet skall bevaras. Det medför att större industriverksamheter inte kan förenas med denna inriktning. Vi anser att en småskalig profil är nödvändig för att bevara öns nuvarande karaktär.

Tomter inom planlagt område får idag bebyggas med max 70 + 40 m². Utomplanområden får bebyggas så att nybyggnationer väl smälter in i den närliggande omgivningen. Om en permanentboende vill starta/utveckla en rörelse inom planlagt område kan nuvarande begränsningar omprövas av Vaxholms stad.

I flera av de punkter som behandlas finns utrymme för en ny samhällskompletterande företagsamhet. Detta gäller t.ex. inom vatten- och avloppsanläggning, sophantering, småskalig skärgårdsnära verksamhet såsom varv, rekreation och service främst inom bygge och verkstad samt dagisverksamhet, småskola och äldreboende.

3. Bostadsförsörjning

Vatten- och avloppsfrågan är avgörande för hur mycket förtätning som kan tillåtas. Vi anser att det skall finnas klara restriktioner för att få tillstånd att borra brunn och att anlägga avlopp. Detta skall gälla för såväl permanent- som fritidsbebyggelse.

Etablering av nya hushåll på Tynningö medför i flertalet fall att fritidsbebyggelse omvandlas till bostäder för åretruntboende. Vi anser att det skall råda klara förutsättningar för hur stora husen och tillbyggnaderna får vara. Ramarna bör dock mjukas upp och göras flexibla. En lösning där huvudbyggnaden inom planlagt område får vara upp till 100 m² och annexet får vara max 40 m². Styckning och nybyggnation/förtätning av större tomter skall endast tillåtas om det är möjligt att på ett miljövänligt sätt ordna vatten- och avloppsfrågan. Någon omfattande nyexploatering beräknas inte äga rum.

För att skapa ett mer mångfacetterat boende bör det vara möjligt att någon/några fastighet(er) ombildas till något slag av "hyresboende" för unga eller tidvis arbetande på Tynningö.

4. Service

Med dagens inflyttningstakt kommer antalet barn i "daghemsålder" att öka. Ett privat daghem finns redan etablerat på Tynningö. Ytterligare daghemplatser är redan i dagsläget önskvärt.

Under ett flertal år har ett projekt som syftade till att anlägga en gemensamhetslokal eller med andra ord en bygdegård pågått. Av olika skäl är projektet avvecklat. Behovet av en sådan lokal kvarstår.

Flera av Tynningös äldre invånare har idag tillgång till kommunal service i hemmen med Vaxholms stad som huvudman. Idag finns inget äldreboende med 24-timmars service på ön. Om den vårdformen efterfrågas finns den att tillgå i Vaxholm. Eftersom inflyttningstakten till centralorten Vaxholm också är hög, kan behovet av

äldreboende öka så mycket att det lokala behovet kan behöva täckas på Tynningö. Det är således realistiskt att planera för att det på sikt skapas ett äldreboende på Tynningö.
Lantbrevbärsarservicen bör bibehållas i nuvarande form.

5. Kulturminnesvård

Tynningö bör bevaras i sin helhet som en av Stockholms närmaste större skärgårdsöar i mellanskärgården. Karaktären från sekelskiftet 1800/1900 – talet är unikt och bör bevaras och uppmärksammas. Det är önskvärt att det upprättas en kulturminnesförteckning. För Tynningöborna finns givna besöksmål som kan göras mer kända och lättillgängliga. Såsom t.ex. ”Trollskogen”, Tynningö klack, Jättegrytsfenomenet och kvarnstenen vid Åkeshov.

6. Natur, miljövård, friluftsliv

Föreningsrådet har antagit en Miljöplan för Tynningö (se bilaga, reviderad).

7. Kommunikationer – vägar, trafik mm

Det skall i enlighet med Tynningös Miljöplan vara en allmän strävan på Tynningö att begränsa biltrafiken på ön till att endast i huvudsak gälla transporter till och från den egna fastigheten.

Nuvarande bilfärjeförbindelse skall även fortsättningsvis vara förlagd till sträckan Östra Tynningö – Norra Lagnö.

Persontrafiken mellan Tynningö och centralorten Vaxholm måste successivt förbättras. En personbåtstrafik med fasta avgångar året runt med täta och regelbundna turer till huvudorten bör eftersträvas. Behovet av utökad trafik gäller speciellt vinterturlistan. Det är även önskvärt att Vaxholms stad fortsatt verkar för att de s.k.

pendelbåtstureorna till och från Stockholm förtätas och framförallt går året runt. De bidrag som staden f.n. ger till Waxholmsbolaget och Färjeföreningen för driftsbidrag till kompletteringsturer sena kvällar och helger mellan Vaxholm och Tynningö bör även fortsättningsvis utgå.

Parkeringsmöjligheterna vid Norra Tynningö och Höganäs bryggor är mycket begränsade. För att tillgodose invånarnas behov av att parkera sina bilar i anslutning till personbåtstrafiken till fastlandet måste ytterligare parkeringsplatser anläggas.

SL trafikerar Tynningö med buss som passar många av båtturena till och från Höganäs och Norra Tynningö. För att undvika onödig bilåkning på ön bör bussturlistan utökas till att passa alla båturer. Alternativa storlekar på bussar bör eftersträvas.

Vägbelysning finns idag från bryggorna och någon kilometer in på ön vid Östra Tynningö, Norra Tynningö och Höganäs. En utbyggnad av belysningen vid de te större vägkorsningarna är önskvärd. Vid några busshållplatser bör dessutom belysning anläggas. I övrigt skall dock vägbelysning i möjligaste mån undvikas.

Ett antal båtplatser för Tynningöbor för kortare besök i centralorten bör reserveras i Söderhamnen.

Som en följd av ökad biltrafik på ön, bör trafiksäkerhetsåtgärder vidtagas i form av s.k. ”vägbulor” eller liknande för att få en sänkt hastighet på vägarna.

8. Rekreation

I miljöarbetet att bevara Tynningös kulturlandskap ligger även behovet av rekreation i vår närmiljö.

Vi skall verka för att bevara öppna platser på olika delar av ön, våra promenadvägar, ridstigarna, alternativ för cykelåkning. Tynningö Idrottsförenings verksamhet med idrottsplatsen och badplatsen skall utvecklas inom ramen för behov och miljö. Vi skall även arbeta för att utveckla andra gemensamma områden som möjliga för rekreation. T.ex. fler badplatser.

9. Planförhållanden

På Tynningö finns bevarat mycket av förra århundradets sommarhusbebyggelse med s.k. grosshandlarvillor.

Detta är en miljö som vi vill slå vakt om att bibehålla så intakt som möjligt. De nu gällande planbestämmelserna om en minsta tomtstorlek på 3000 m² bör därför bibehållas.

Vi skall verka för att bevara befintlig bebyggelse- och landsbygdskaraktär på Tynningö genom bl.a. bevarandet av skärgårds- och äldre arkitektur vid bebyggelse och att uppförande av skyltar och vägbelysningsarrangemang undviks.

I den kommande översiktsplanen för Tynningö bör finnas utrymme för gemensamma småbåtsbryggor för de på ön boende som saknar tillgång till egen brygga.

10. Vatten och avlopp

Tynningö skall hållas rent ! Vattenförsörjningen till fastigheter skall även i fortsättningen ske med egen brunn.

Vi motsätter oss att Tynningö i en framtid ansluts till kommunalt vatten och avlopp. Däremot förordar vi att bygglov införs för brunnsborrning och avloppsanläggningar. I detta sammanhang förordar vi för närvarande

infiltrationsanläggningar för BD-avlopp samt ”mulltoar”. Alternativt till egen borrhälsbrunn är avsaltning av Saltsjövatten. Det finns idag en ny generation avsaltningsanläggningar som fungerar bäst i ett flerhushållssystem på c:a 10-12 fastigheter. I skärgården (bl.a. Sandhamn och Korsö) finns redan idag eller planeras för avsaltningsanläggningar. Vi föreslår för Tynningös del att avsaltningsanläggningar prövas i samfällighetsform. Styckning och nybyggnation/förtätning av större tomter skall endast tillåtas om det går att på ett miljövänligt sätt ombesörja vatten- och avloppsfrågan på den nya och gamla tomten.

Vi förordar att vatten- och avloppsfrågan skall behandlas vid varje form av ansökan om bygglov eller vid besiktning av fastighet från kommunens sida. Fastighetsöverlåtelser eller förändring i ägarförhållandet som registreras av Inskrivningsmyndigheten skall generera en översyn av hur vatten- och avloppsfrågan är löst. Vid slamsugning av slutna tankar bör samordning av tömningstillfällena så långt som möjligt ske.

11. Insjöarna

Insjöarna på Tynningö är utsatta för ett stort användartryck, vilket gör att vattenkvaliteten hotas på sikt.

Det är därför av största vikt att kvalificerade mätningar utförs årligen genom Vaxholm stads försorg.

Vattendjupet i Marensjöarna minskar, vilket kan leda till flera problem. Ökad växtlighet och sänkt grundvattennivå kan inträffa. Ett sätt att minska föroreningarna är att avlasta de nuvarande badplatserna genom att etablera fler badplatser i Saltsjön. Exempel på tänkbara lägen är Fridhems udde, Soludden, Lyckebo och Lilla Furusundsviken.

Föroreningar också förorsakas av icke godkända avloppsanläggningar vilka har sitt utlopp i någon av sjöarna. Av denna anledning skall alla avloppsanläggningar inom Marensjöarnas tillrinningsområden granskas av Vaxholms stad.

Vattenbruk/fiskodling i Marensjöarna skall vara förbjudet.

12. Jordbruk, skogsbruk

Jordbruket på Tynningö är idag utarrenderat och arrendatorn brukar åkrarna för odling av foder och för betesdjur. Häri genom bevaras ängarna öppna och Tynningö bibehåller sin jordbrukskaraktär. Skogsbruk bedrivs enligt av Skogsvårdsstyrelsen rekommenderad avverkning för att bevara ett allsidigt skogsbestånd.

13. Brandförsvar

Södra Roslags Brandförsvarsförbund är huvudansvarig för brandförsvaret på Tynningö. Brandbåt utgår från Åkersberga brandstation och skall vara på plats på Tynningö inom 30 minuter. Åkersberga får understöd från Gustavsberg. SOS 112 larmar även Tynningöfärjan för transport av brandfordon från Gustavsberg.

På Tynningö finns idag en äldre brandbil med tank. Ett frivilligt brandförsvar bör organiseras av de boende på Tynningö och genom stöd av Vaxholm stad.

14. Avfallshantering

Någon lokal slutbehandling av avfall får ej etableras på Tynningö.

15. Säkerhet

I dagsläget ringer den invånare som är i behov av akut sjuktransport till SOS 112. Här avgörs om ambulanshelikopter eller ambulans via färja skall kallas. Det är ett oeftergivligt krav att en sjuktransport skall infinna sig på Tynningö inom 15 minuter efter larm.

Det bör åligga Vaxholms stad att fortlöpande bevaka att de av brandförsvaret anvisade helikopterlandningsplatser hålls i brukbart skick samt att information om dess placering meddelas de boende på Tynningö.

16. El- och telesystem

Resterande oisolerade el-luftledningar bör ersättas med markliggande kabel eller isolerad luftledning. Tidplan för arbetet bör genom Vaxholms stads försorg begäras från nätansvarig (Graninge).